

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid(SZW)
t.a.v. Mw. drs. T. van Ark
Postbus 90801
2509 LV 'S-GRAVENHAGE

Datum
8 februari 2018
Ons kenmerk
TIP/U201800091
Uw kenmerk
2017-0000186713
Bijlage(n)
1

Onderwerp

Verzoek om bestuurlijk advies conceptbesluit en conceptregeling
beslagvrije voet

Geachte mevrouw Van Ark,

Op 7 december 2017 ontvingen wij uw verzoek om een bestuurlijke reactie op het conceptbesluit en de conceptregeling beslagvrije voet. In dit besluit en in deze regeling wordt nader invulling gegeven aan bepalingen uit de Wet Vereenvoudiging beslagvrije voet. Wij danken u voor de geboden mogelijkheid om hierop te reageren.

Algemene reactie

Op 12 september 2016 hebben VNG en Divosa een bestuurlijke reactie gegeven op het wetsvoorstel Vereenvoudiging Beslagvrije voet. Op 5 april 2016 hebben VNG, Divosa, NVVK en Sociaal Werk Nederland het pamflet 'Naar een betere aanpak van schulden en armoede' aangeboden aan de vaste Kamercommissie van SZW. Wij deden in dit Pamflet de oproep om de berekening van de beslagvrije voet te vereenvoudigen. Zoals in de gezamenlijke reactie al is gesteld, onderschrijft de VNG de uitgangspunten van deze wetgeving. De vereenvoudiging zal moeten leiden tot minder administratieve lasten, minder stress en meer transparantie. Bij het wetsvoorstel hebben wij ook onze twijfels uitgesproken, namelijk of door dit wetsvoorstel tegemoet wordt gekomen aan de wens tot transparantie en vereenvoudiging van de berekeningssystematiek van de beslagvrije voet. Ondanks dat er hard gewerkt wordt aan de uitwerking, zien niet al onze leden een versimpeling in de nieuwe systematiek. We hopen dat daar de komende periode verder aan gewerkt kan worden en dat onze reactie en aanvullende opmerkingen (zie bijlage) daar ondersteunend aan kunnen zijn.

Aandachtspunten

• **De datum van inwerkingtreding**

Ten aanzien van de invoeringsdatum wijzen wij u op het al door de LVLB gestelde: voor de feitelijke implementatie van de wijzigingen in de belastingsoftware en de aanpassing van de processen is minimaal één jaar vereist. Het is dus van belang dat met deze noodzakelijke implementatieperiode rekening wordt gehouden.

- **Voldoende ruimte voor technische ICT-ontwikkelingen en implementatie daarvan;**

Een cruciale randvoorwaarde om de vereenvoudiging van de beslagvrije voet te doen slagen, is een zorgvuldig gekozen tijdspad waarbij voldoende ruimte bestaat voor de technische ICT-ontwikkelingen en implementatie daarvan. Ook de tijdige beschikbaarheid (juridisch en technisch) van de in het wetsvoorstel genoemde registraties en het beslagregister vereisen de nodige aandacht. Dit zijn in de praktijk weerbarstige trajecten gebleken die in tijd vaak langer duren dan gepland.

- **Begrijpelijk en uitlegbaar**

Wij vragen de aandacht voor de uitlegbaarheid en het zo eenvoudig mogelijk weergeven en hanteren van de rekentool en het modelformulier voor de schuldenaar. De schuldenaar moet goed geïnformeerd worden en moet de berekening kunnen controleren.

Aanpakken structurele oorzaken

Naast de vereenvoudiging van de beslagvrije voet, wil de VNG ook nog aandacht vragen voor een aantal zaken die hier nauw mee samenhangen. In lijn met onze reactie op het wetsvoorstel, zouden wij willen pleiten voor de aanpak van de belangrijkste oorzaken van het ontstaan en verergeren van schulden. Graag doen wij hiervoor een beroep op u en het kabinet op de volgende punten:

- **Preferente posities en bijzondere incassobevoegdheden Rijksoverheid**

De preferente posities, bijzondere incassobevoegdheden en buitenproportionele incassokosten/verhogingen van onderdelen van de rijksoverheid als de Belastingdienst en het CJIB moeten aangepakt worden. Naar onze mening is het niet correct dat zij hun vorderingen op zo'n manier innen dat schulden ontstaan of verergeren, waarna gemeenten middelen moeten vrijmaken voor schuldhulpverlening. Zo hindert de ene overheid de andere. Beter is het om te komen tot een afgestemde aanpak van incasso, zodat de draagkracht van de schuldenaar gerespecteerd wordt. Dat betekent ook dat er een sociale incassovisie moet komen om malafide incassobedrijven te weren.

De verrekening van vorderingen door de Belastingdienst en de gevolgen voor de huishoudens die hiermee te maken krijgen zijn gemeenten een doorn in het oog. Want wanneer achterstanden worden verrekend met lopende toeslagen worden de tekorten alleen maar groter. Wanneer de zorgtoeslag van januari niet wordt uitgekeerd, omdat die wordt verrekend met een achterstand van december, is een huishouden in januari niet in staat om de zorgpremie te betalen. Dit veroorzaakt dus alleen maar meer achterstanden.

De bestuursrechtelijke premie moet worden afgeschaft of omgezet naar een verplichte betalingsregeling en daadwerkelijke aflossing.

- **Medewerkingsplicht schuldeisers noodzakelijk**

Zorg ervoor dat schuldeisers binnen een voorgeschreven termijn een opgave van alle openstaande schulden moeten doen. Schuldeisers kunnen weigeren te reageren op een aanbod voor een minnelijke schuldregeling of dit aanbod afwijzen. Op dit moment is het zo dat pas na rechtelijke toets de schuldenaar wordt toegelaten tot een wettelijke schuldregeling. Dit kan maanden duren. Het zou beter zijn om de zaak om te draaien: zodra de gemeente de afloscapaciteit heeft berekend en een aanbod is vastgesteld wordt de schuldregeling gestart, waarna de schuldeisers vervolgens in verweer kunnen bij de rechtbank. Een minder vergaand alternatief is om de procedure voor een dwangakkoord te vereenvoudigen en versnellen.

- **Geleidelijke afbouw van inkomensondersteunende Rijksvoorzieningen**
Een groot aantal huishoudens op bijstandsniveau (waaronder vooral gezinnen met kinderen) komen zonder gemeentelijke ondersteuning structureel tekort. Ondersteuning voor minima verlagen om het gat tussen werk en bijstand te vergroten is trekken aan de verkeerde kant van het touw. Dit brengt mensen verder in de financiële problemen, waardoor de stress oploopt en het vermogen om oplossingen te vinden afneemt. Een geleidelijke afbouw van inkomensondersteunende Rijksvoorzieningen en een minimabeleid dat werkenden met een laag inkomen langer ondersteunt draagt beter bij aan het verkleinen van de armoedeval.
- **Vereenvoudig de (aanvraag-)procedures voor uitkeringen, toeslagen en voorzieningen**
Voor veel mensen is het doolhof van toeslagen, voorzieningen e.d. ondoorzichtig. Verschillende regelingen kennen eigen definities voor inkomen en vermogen, formulieren en contactmomenten. Mensen ontvangen hun inkomen uit meerdere bronnen, op meerdere betaaldaten in de maand. Dit maakt het voeren van een gezonde financiële huishouding onmogelijk, zeker met de stress die het leven in armoede en schulden met zich meebrengt. Een kleine fout heeft daarbij soms ook grote gevolgen voor de inwoner. Het moet sneller worden vastgesteld of mensen recht hebben op aangevraagde toeslagen. Mensen krijgen nu te lang toeslagen uitbetaald waar zij achteraf geen recht op blijken te hebben, waardoor zij diep in de schulden komen. Niet voor niets zien we het aantal mensen dat niet meer mee kan komen in de samenleving stijgen, kijk maar naar de cijfers van mensen die beschermingsbewind nodig hebben. Dit móet anders! Kom tot één betaalmoment voor uitkeringen, toeslagen en voorzieningen en vereenvoudig de aanvraagprocedures. En zorg voor één overheid die de uitkeringen en toeslagen toekent, direct, op basis van actuele inkomensgegevens en levensgebeurtenissen.

In de bijlage lichten wij de aanvullende opmerkingen nader toe.

Hoogachtend,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)

Jantine Kriens
Algemeen Directeur

Bijlage: Aanvullende opmerkingen

Ten aanzien van het conceptbesluit en de conceptregeling hebben wij nog de volgende opmerkingen:

Algemeen

Allereerst: wij kunnen ons geen oordeel vormen over het Modelformulier omdat dit nog niet beschikbaar is. U geeft in uw verzoek aan dat dit op termijn beschikbaar komt en dat dit met ons zal worden afgestemd. Wij gaan er van uit dat rekentool en modelformulier in samenhang en gelijktijdig zullen worden gepresenteerd en dat daarover afstemming zal plaatsvinden.

Daarnaast is er vanzelfsprekend een sterke samenhang met de gemeentelijke schuldhulpverlening. Naar onze mening is het noodzakelijk dat de coördinerend deurwaarder toegankelijk en voor de schuldenaar en diens hulpverlener bereikbaar is, zodat het gesprek kan worden aangegaan over de vaststelling van de beslagvrije voet.

Art. 2 Bepalen Indicatieperiode

De voorgenomen Indicatieperiode (art. 2) is naar onze mening te kort. Inkomsten kunnen dusdanig fluctueren, waardoor op basis van het inkomen in de laatste drie maanden geen juist gemiddelde kan worden berekend. Ook zijn we van mening dat inkomen uit overwerk apart zichtbaar moet zijn, zodat wordt voorkomen dat een te hoog loon wordt vastgesteld. Ook bij recente wijziging van werkgever, vaak voorafgegaan door een korte uitkeringsperiode, is er sprake van een fluctuerend inkomen. Toch moet dan op basis van het laatste inkomen het loon worden vastgesteld, en niet op basis van een gemiddelde. Dit kan leiden tot een onjuiste vaststelling van de beslagvrije voet. Ergo: een langere inzageperiode dan 4 maanden is wenselijk.

Artikel 3 Herleiden belastbaar inkomen uit loon LB/PH

Ook ten aanzien van de extra periode salaris is het geen gegeven dat dit altijd een bedrag zal zijn ter hoogte van het maandsalaris. Met het hanteren van de factor 1,088 wordt daar echter wel van uitgegaan. Hierdoor kan er een te hoog (of te laag) inkomen worden vastgesteld.

Artikel 4 Eigen woning

In de situatie dat er sprake is van een eigen woning (art. 4) zal duidelijk moeten worden gecommuniceerd welke bescheiden door de schuldenaar moeten worden overlegd om zijn woonkosten aan te tonen. Bij de berekening van de eventuele ophoging van de beslagvrije voet zal rekening moeten worden gehouden met eventuele (tijdelijke) woonkostentoeslag.

Artikel 5 Bedrag vermindering beslagvrije voet

Met onder meer de LVLB zijn wij van mening dat de inhoud van het Modelformulier voor de schuldenaar zo begrijpelijk mogelijk moet zijn. De vermelding van alleen de (bruto) gegevens zoals die zijn opgenomen in de Polisadministratie van UWV, zal naar verwachting niet altijd worden herkend als betrekking hebbend op de schuldenaar. Een herberekening naar het netto inkomen zal veel vragen en onduidelijkheid voorkomen.

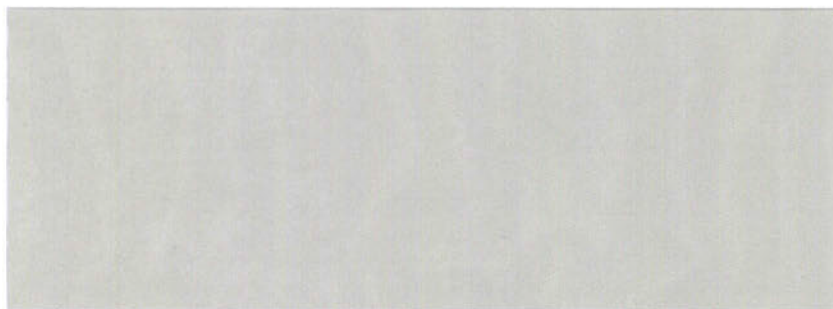
Tot slot

Het is een goede zaak dat schuldenaren (in principe) geen informatie meer hoeven aan te leveren aan de beslaglegger, voor het vaststellen van de beslagvrije voet. Het is echter zaak dat de beslaglegger in staat is om op basis van het stappenplan tot een correcte beslagvrije voet te komen. Wij vragen ons af of dit wordt bereikt met het stappenplan zoals dat nu is opgesteld. Wij vragen u dit in de praktijk te toetsen aan de hand van zgn. 'use-cases', met alle beslagleggende partijen en bezien vanuit het perspectief van de schuldenaar. Deze dient immers aan de hand van het modelformulier te beoordelen of de berekening in lijn is met de werkelijke inkomenssituatie.

Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag

PostNL
Port Betaald
Port Payé

RX3CC #6611X0X#00#0000#

MINISTERIE VAN SZW
22 FEB. 2018
SCANPLAZA